

MAGYAR PSZICHOANALITIKUS EGYESÜLET

ETIKAI KÓDEX

1. Alapelvek

1.1 Az Etikai Kódex

Az alapvető humanitárius értékre, a pszichoanalitikus szakmai elvekre épül és kifejezi a pszichoanalitikus szakma gyakorlóinak elköteleződését a páciensek, valamint a társadalom iránt.

1.2. A pszichoanalízis olyan összetett pszichoterápiás és személyiségfejlesztő módszer, amely előfeltételezi a pszichoanalitikus megfelelő kiképzését és etikus eljárását.

1.3 A pszichoanalízis és a pszichoanalitikus szakma gyakorlói elkötelezettek a hozzájuk forduló páciensek legjobb tudásuk szerinti etikus, megkülönböztetés nélküli segítésében.

1.4. A pszichoanalitikus módszer alkalmazása során a pszichoanalitikus munkaeszközként használja a személyiségét, ezért fokozottan felelős személyisége integritásának megőrzéséért. Ennek érdekében folyamatos önelemző és önértékelő viszonyban kell maradnia önmagával.

1.5. A pszichoanalitikus terápia szerves részeként, a pszichoanalitikus személye azonosulási modell páciensei számára, ezért életvitelében is hitelességre kell törekednie: terápiás munkájában és magánéletében nem képviselhet egymásnak ellentmondó értékeket, nem követhet eltérő normákat.

1.6. A pszichoanalitikus semmilyen körülmények között és semmilyen módon nem élhet vissza páciense – a pszichoanalitikus folyamat sajátosságaiból következő – érzelmi kiszolgáltatottságával, ebből adódó fölényhelyzetével.

2. Az Etikai Kódex hatálya

2.1. Az Etikai Kódex a Magyar Pszichoanalitikus Egyesület (továbbiakban: MPE) tagjaira, továbbá tagjelöltjeire (a tag és a tagjelölt a továbbiakban együtt: pszichoanalitikus) terjed ki.

2.2. Összhangban áll a Nemzetközi Pszichoanalitikus Szövetség (továbbiakban: IPA), az Európai Pszichoterápiás Föderáció (továbbiakban: EPF) Etikai Kódexével, továbbá figyelembe veszi a Magyar Pszichoterapeuták Etikai Kódexét.

2.3. Szabályozza a pszichoanalitikus és páciense közötti kapcsolatot a terápián belül és azon kívül.

2.4. Szabályozza a pszichoanalitikusok egymás közötti szakmai kapcsolatait.

2.5. Szabályozza a pszichoanalitikusoknak az érintett társadalmi szervezetekhez fűződő viszonyát.

2.6. Az Etikai Kódexet a Magyar Pszichoanalitikus Egyesület közgyűlése hagyja jóvá, és csak közgyűlési határozattal változtatható meg.

3. Pszichoanalitikus etika

3.1. A pszichoanalitikus és páciense közötti viszony

3.1.1. Titoktartás

A pszichoanalitikus a páciensekre vonatkozó minden információt és dokumentációt bizalmasan kezel, más személy számára, az alább felsorolt eseteket kivéve, nem szolgáltat ki. A terápiára vonatkozó dokumentációt, akár írásos, akár elektronikus formában kerül rögzítésre, olyan módon kell tárolnia, hogy illetéktelenek ne férhessenek hozzá.

A titoktartás kötelezettsége alól a pszichoanalitikus az alábbi esetekben kap felmentést, és kötelezett együttműködésre:

- bíróság írásbeli megkeresése
- ügyészség írásbeli megkeresése
- nyomozó hatóság írásbeli megkeresése
- a Magyar Pszichoanalitikus Egyesület Etikai Bizottságának, eseti Fellebbviteli Bizottságának írásbeli megkeresése (a panasszal élő páciensre vonatkozóan).

A pszichoanalitikus a pszichoterápiás szerződés megkötésekor indokolt esetben köteles tájékoztatni páciensét, hogy a titoktartási kötelezettség érvényét veszíti, ha a páciens veszélyeztető magatartású, vagy törvénybe ütköző cselekedetet tervez vagy követ el.

3.1.2. Emberi jogok

3.1.2.1. A pszichoanalitikus elfogadja és betartja az ENSZ által is kinyilvánított egyetemes emberi jogokat. Személyes magatartásával a nyilvánosság előtt is ezzel összhangban viselkedik és nyilvánul meg.

3.1.2.2. A pszichoanalitikus nem vesz részt olyan tevékenységben illetve nem segíthet elő olyan tevékenységet, melyben bármely egyénnek, vagy közösségnek az alapvető emberi jogai sérülnek, amint ez Az ENSZ emberi jogok deklarátumában és az IPA saját diszkrimináció ellenes politikai irányvonalában is meghatározásra került.

3.1.2.3. Ezzel összhangban, a pszichoterápiára jelentkezők között diszkriminációs alapon nem tesz különbséget életkoruk, nemük, szexuális orientációjuk, valamint faji, etnikai, vallási, világnézeti vagy politikai hovatartozásuk alapján.

3.1.3. Terápiás megállapodás

A pszichoanalitikus a páciens teljes körűen tájékoztatja a kezelés céljáról, a terápia hatásmechanizmusáról, a terápia időtartamát befolyásoló tényezőkről, és a terápiás munkamódról.

A terápiás megállapodás során a pszichoanalitikusnak meg kell egyeznie páciensével a heti óraszámról, a szünetek rendjéről, az órák lemondásának lehetőségéről és szabályairól, az óradíj összegéről és a fizetés módjáról. Az óradíj emeléséről a páciens előzetesen, időben tájékoztatni kell, olyan módon, hogy az esetben is elegendő idő maradjon a kezelés szakszerű lezárására, ha a megemelt óradíjat a páciens nem fogadja el, vagy nem tudja kifizetni.

3.1.4. A kettős kapcsolat tilalma

A pszichoanalitikus világos különbséget tesz személyes és szakmai kapcsolat között. A pszichoanalitikus és páciense között, mind a kezelés során, mind a kezelés befejezését követően, a terápiás kapcsolaton kívül kerülendő bármilyen üzleti illetve más (munka, tudományos, politikai, közösségi, szexuális stb.) kettős kapcsolat.

3.1.5. Az analitikus – terápiás helyzetből adódó – pozíciójával való visszaélésének a tilalma

3.1.5.1. A pszichoanalitikus az analízis alatt és befejezése után semmilyen módon nem gyakorol nyomást páciensére, nála szupervízióban lévőre illetve

kollégájára, nem veszélyezteti autonómiájukat és nem él vissza pozíciójával, tekintélyével, vagy a tudomására jutott bizalmas információkkal,

3.1.5.2. A pszichoanalitikus semmilyen módon nem használhatja fel páciensét harmadik félre vonatkozó információk megszerzésére, sem egyéb gazdasági, politikai, vagy más természetű előnszerzésre.

3.1.5.3 Szexuális kapcsolat tilalma

A pszichoanalitikus sem a kezelés alatt, sem az után nem kezdeményezhet és nem tarthat fenn szexuális kapcsolatot páciensével vagy tanítványával. A kezelés, illetve a szupervízió befejezése után is arra kell törekednie, hogy páciense vagy tanítványa számára pszichoanalitikus szakemberként maradjon elérhető.

3.1.6. Szabadon választható terápiás kapcsolat

A pszichoanalitikus és páciense közötti terápiás kapcsolat mindkét fél szabad elhatározásából jön létre. A páciensnek jogában áll, hogy indoklás nélkül, bármikor megszakítsa a kezelést, és más pszichoterapeutát vagy terápiás módszert válasszon. Az analitikusnak hiteles információadással kell segítenie páciensét abban, hogy szabadon választhassa meg a számára megfelelő terapeutát és pszichoterápiás módszert.

3.1.7. A terápiás folytonosság biztosítása

A pszichoanalitikus időben közli páciensével, ha méltányolható okokból (például családi körülményeinek vagy egészségi állapotának változása miatt) a kezelést nem tudja folytatni. Ez esetben felajánlja segítségét a páciens számára megfelelő ellátás megtalálásában.

3.1.8. Őszinteség

A pszichoanalitikus, a szakmai szabályok betartásának keretei között, őszinte, nyílt és egyenes a páciensével. A páciens tudta nélkül nem lép kapcsolatba annak hozzátartozóival. Senkivel nem szövetkezik, és nem vesz részt a páciens megtevesztésében vagy kényszerítésében.

3.1.9. Semlegesség

A pszichoanalitikus törekedjen arra, hogy személyes véleményével ne befolyásolja páciensét az életére jelentős hatást gyakorló, fontos döntései meghozatalában.

3.1.10. A páciens személyiségi jogainak védelme

Abban az esetben, ha a pszichoanalitikus szakmai előadáson vagy publikációjában kívánja szerepeltetni páciensét, nem közölheti annak személyes adatait, és törekednie kell arra, hogy a páciens személye mások számára felismerhetetlen legyen. Az esetbemutatás minden formájához a páciens előzetes szóbeli engedélyét kell kérnie. Ha hang- vagy videofelvételt szeretne készíteni pácienséről, vagy a róla készült hang- vagy videofelvételt szeretné nyilvánosan bemutatni, ehhez minden esetben a páciens írásbeli engedélyét kell kérnie.

3.1.11. Dokumentáció

A pszichoterápiás kapcsolat létrejöttét, folyamatát és lezárását dokumentálni kell. A dokumentáció tartalmazza a páciens személyes adatait, a terápia elkezdésének és lezárásának időpontját, a folyamat lényeges momentumait és a terápia kimenetelének összefoglalását. A dokumentációt más személyek számára hozzá nem férhető módon, biztonságosan kell kezelni.

3.2. A pszichoanalitikusok egymáshoz és a pszichoterápiás szakmához való viszonya

3.2.1. A pszichoanalitikus szakmai jártasságának szinten tartása

A pszichoanalitikus elismeri a folyamatos szakmai fejlődés jelentőségét és ennek érdekében nyomon követi a pszichoanalízis elméletét és gyakorlatát érintő tudományos eredményeket és szemléleti változásokat, és gyakorlati munkája során figyelembe veszi, felhasználja azokat.

3.2.2 A szakmai elszigetelődés elkerülése

A pszichoanalitikus elismeri, hogy a folyamatos szakmai fejlődéshez nem csupán az elméleti tudás megszerzése szükséges, hanem elengedhetetlen a kollégákkal való rendszeres szakmai kapcsolat fenntartása. Ennek érdekében rendszeresen részt vesz konzultációkon, esetmegbeszéléseken, szupervízióban, hogy elkerülje az etikai ügyek nagy részében komoly szerepet játszó elszigetelődést.

3.2.3. A pszichoterápiás szakma védelme

3.2.3.1. A bizalom a pszichoanalitikus gyakorlat alapja. Az analitikus szem előtt tartja a páciensekben és a társadalmi közvélekedésben az analitikus szakma és az analitikusok iránti bizalom ápolását és minden erőfeszítést megtesz, hogy a bizalom épüljön és ne csorbuljon.

3.2.3.2. A pszichoanalitikus sem gondatlanul, sem rosszindulatúan nem károsíthatja más személyek vagy szervezetek reputációját, beleértve más analitikusokét.

3.2.3.3. A pszichoanalitikus nem kelti rossz hírét sem személynek, sem más pszichoterápiás szervezetnek. Kollégáit, azok pszichoterápiás munkáját nem minősíti negatívan a páciensek és a nyilvánosság előtt.

3.2.3.4. Ha munkája során alapos gyanúja támad, hogy pszichoterapeuta kollégája etikai vétséget követett el, erről írásban tájékoztatnia kell annak a pszichoterápiás szervezetnek az etikai bizottságát, amelyhez kollégája tartozik. Ha az etikai vétségre utaló információhoz páciensétől, annak pszichoterápiája során jutott hozzá, akkor az etikai bizottság tájékoztatásához páciense beleegyezését kell kérnie.

3.2.4. Szakmai kompetencia

3.2.4.1 Ha a pszichoanalitikus, munkája során, szaktudását meghaladó problémával szembesül, a kérdésben jártas, tapasztaltabb kolléga segítségét kéri.

3.2.4.2 Ha a pszichoanalitikusban komoly kétely vetődik fel egy kollégája szakmai kapacitását, kompetenciáját illetően, amiről az érintett személy a figyelmeztetés ellenére nem vesz tudomást, jelzi azt az MPE illetékes szervének.

3.2.4.3 Amikor bebizonyosodik, hogy egy kiképző analízisben korrupció vagy abúzus történt, azon analízis nem fogadható el sikeres kiképző analízisként, az érintett jelölt másik analízisben kell részt vegyen.

3.2.5. Hirdetés

A pszichoanalitikusok hirdeteikben pontosságra és hitelességre törekszenek. Kerülik a félreérthetőséget, nem próbálják hamis színben feltüntetni magukat.

3.2.6. Közvetítés

A pszichoanalitikusok nem kérnek és nem fogadnak el pénzt páciens küldéséért.

3.2.7. Az MPE Alapszabályának betartása

A pszichoanalitikus elfogadja az MPE Alapszabályát, és teljesíti az abban foglalt kötelezettségeit. Az előírásoknak megfelelően fizeti a tagdíjat.

3.2.8. Az etikai eljárásban való együttműködés kötelezettsége

Amennyiben az MPE valamely tagja vagy tagjelöltje érintetté válik etikai eljárásban (panaszosként, bepanaszoltként vagy tanúként), köteles az Etikai Bizottsággal együttműködni.

3.2.9. Etikai Kódex felülvizsgálata

Az Etikai Bizottság az Etikai Kódexet 5 évenként felülvizsgálja. A felülvizsgálat során kezdeményezi az egyesületi tagok Etikai Kódexszel kapcsolatos észrevételeinek összegyűjtését, kidolgozza változtatási javaslatait, és a közgyűlés elé terjeszti azokat.

Az Etikai Bizottság az MPE tagsága, tagjelöltjei és a nyilvánosság számára etikai konzultációs lehetőséget biztosít.

3.3. A pszichoanalitikusok viszonya a társadalomhoz

3.3.1. A törvények és jogszabályok tisztelete

A pszichoanalitikus tudomásul veszi, hogy a pszichoanalitikus etikai normák törvényi szabályozásnak vannak alárendelve. A pszichoanalitikus ismeri és betartja a szakmai tevékenységét érintő törvényeket és az egészségügyi jogszabályok rá vonatkozó részét.

3.3.2. Adatvédelmi szabályok

A pszichoanalitikus ismeri és betartja az orvosi titoktartásra és a személyes adatok védelmére vonatkozó jogszabályokat.

3.3.3. A pszichoanalitikus szakmai hitelességének védelme

A pszichoanalitikus, mint szakmájának képviselője, mindent megtesz azért, hogy a pszichoanalízis hitelessége, a társadalom bizalma ne sérüljön, így a rászoruló emberek bizalommal fordulhassanak a pszichoanalitikusokhoz segítségért.

3.3.4. Nyomozati szervek tájékoztatási kötelezettsége

Ha a pszichoanalitikus, terápiás munkája során, bűncselekményt észlel (például gyermekbántalmazás, emberölésre való előkészület vagy emberölés, rablás, csalás), köteles tájékoztatni páciensét, hogy ezt a nyomozati szervek (rendőrség, ügyészség) felé jelentenie kell.

3.3.5. A hatóságokkal való együttműködési kötelezettség

A pszichoanalitikus tudomásul veszi, hogy hivatalos, írásbeli megkeresés esetén, páciensére vonatkozó bizalmas információk kiadásával köteles segíteni a nyomozati szervek, illetve a bíróság munkáját. Erről a kötelezettségéről páciensét előzetesen köteles tájékoztatni (*lásd a 3.1.1. pontot a Titoktartási kötelezettségről!*).

3.3.7. A pszichoanalitikus terápia összeférhetlenségi szabálya

A pszichoanalitikus nem létesíthet terápiás kapcsolatot olyan személlyel, akivel közeli személyes viszonyban áll, azaz rokonaival, barátaival, üzlettársaival és munkatársaival.

4. Az etikai eljárás

4.1. Az IPA és az MPE eljárási szabályai etikai kérdésekben

4.1.1. Általános irányelv

Az IPA minden tagszervezetének joga és kötelessége, hogy etikai kérdésekben maga rendelkezzen saját szervezete és tagsága felett. Minden pszichoanalitikus egyesületnek rendelkeznie kell az IPA etikai elveivel összhangban álló, írásba foglalt etikai kódexszel, szabályozott etikai eljárással, és az etikai kérdéseket kezelő, illetve az etikai vétségek esetén eljáró etikai bizottsággal.

4.1.2. Az IPA állásfoglalása

Az IPA, Szervezeti és Működési Szabályzatának megfelelően, az alábbi szempontok figyelembe vételével, csak korlátozottan vesz részt a tagszervezeteinél fölmerülő etikai kérdések megtárgyalásában:

Az etikai panasz bejelentésének, az etikai eljárás lefolytatásának, és az etikai értelmezési kérdések megvitatásának elsődleges helye az érintett IPA tagszervezet etikai bizottsága. Etikai kérdésekben az IPA akkor illetékes eljárni, ha közvetlen tagját (*direct member*) érinti etikai panasz, vagy ha tagszervezeteiben az IPA által deklarált etikai alapelveket érintő, lényegi értelmezési probléma merül fel. Bármely IPA tagszervezet tagja kérhet etikai vonatkozású értelmezést az IPA-tól, vagy kezdeményezheti valamely panasz kivizsgálását, ha az jellegénél fogva meghaladja a tagszervezet kompetenciáját.

Az IPA állásfoglalását lehet kérni:

- nemzetközi aggodalmat kiváltó ügyekben,
- sürgős megoldást igénylő, rendkívüli esetekben.

Az IPA minden etikai panaszt vagy értelmezési kérdést saját, korlátozott lehetőségein belül mérlegel.

Az IPA-hoz írt levelet angol nyelven, aláírással hitelesítve, az IPA székhelyére, az IPA Etikai Bizottságának kell címezni.

4.2. Általános szabályok

4.2.1. Az Etikai panasz

4.2.1.1. Etikai panaszt az Egyesület tagjával szemben bárki előterjeszthet írásban az Egyesület Etikai Bizottságánál, amely lefolytatja az első fokú etikai eljárást. Etikai Panaszt a panaszolt magatartás befejezésétől számított 5 éves jogvesztő határidőben lehet előterjeszteni. Ha a panasztevő nem azonos azzal a személlyel, akit megítélése szerint etikai sérelem ért, akkor a sértettől írásbeli hozzájárulást kell kérnie, amelyet beadványához kell csatolnia.

Az etikai panaszt postai úton az Etikai Bizottság Elnökének, és további két tagjának címezve, az Egyesület honlapján közzétett postacímükre, tértivevényes ajánlott levélben kell postázni.

A levélben szerepelnie kell a bejelentő személy aláírásának és postacímének.

4.2.1.2. Az Etikai Bizottság a panasz beérkezésétől számított 14 napon belül írásban értesíti a panasztevőt és a bepanaszolt személyt a panasz beérkezésének tényéről, valamint a vizsgálat kezdetének várható időpontjáról. Az értesítőhöz csatolni kell az Etikai Kódex másolatát, és fel kell rá hívni a panasztevő figyelmét, hogy az etikai eljárás menetéről az Etikai Kódexből tájékozódhat. Ezzel egyidejűleg, az Etikai Bizottság tájékoztatja a bepanaszolt személyt - a panaszbeadvány másolatának megküldése mellett - a panasz természetéről és a panasztevő személyéről; valamint erről a tájékoztatásról a panasztevőt is értesíti. Az Etikai Bizottság tájékoztatja az Elnökséget az eljárás megindulásáról.

4.2.1.3. Korábbi panaszügyben kifogásolt magatartás tárgyában újabb panaszügyet csak lényeges új tények/bizonyítékok alapján lehet indítani, amelyek a korábbi panaszügy megszűnését követően jutottak a panasztevő vagy a bepanaszolt tudomására. Ilyen tény/bizonyíték alapján a bepanaszolt is jogosult a panaszügye újbóli lefolytatását kérni, amely eljárásra a III./5.2. pontban írottak megfelelően irányadók, azzal, hogy az ilyen kérelmet a III./5.2.5.2 b) pontjában írtak megfelelő alkalmazásával lehet elutasítani.

4.2.2. Az Etikai Bizottság feladatai:

- az írásban bejelentett etikai panasz elbírálása,
- döntéshozatal az etikai eljárás lefolytatásáról,
- az etikai eljárás eredményének (a jogerős döntésnek) az Egyesület közgyűlésén való ismertetése, és a Hírmondóban való közzététele,
- az Etikai Kódexszel összhangban álló határozathozatal.

4.2.3. Személyi érintettség

Ha egy konkrét etikai ügyben az Etikai Bizottság valamely tagja esetében összeférhetetlenség keletkezik, ezt köteles elektronikus levél útján közölni az Etikai Bizottság többi tagjával. Levelében meg kell jelölnie az összeférhetetlenség okát, és a továbbiakban nem vesz részt az eljárásban.

4.2.4. Az IPA és az MPE együttműködése etikai ügyekben

Etikai ügyekben az IPA kérésére az MPE megadja a szükséges információt, és az IPA Etikai Bizottsága számára átadja a kért dokumentációt.

Amennyiben az MPE etikai okokból valamely tagját jogerősen kizárja az Egyesületből, vagy egyesületi tagságát egy évnél hosszabb időre felfüggeszti, erről 30 napon belül, köteles értesíteni az IPA-t.

4.2.5. Az etikai eljárásra vonatkozó titoktartási kötelezettség

4.2.5.1. Az Etikai Bizottság minden benyújtott panaszt, a bepanaszolt személy és a panasztevő adatait, a rájuk vonatkozó információkat, dokumentációt bizalmasan kezel, munkáját mindenkor az adatvédelmi és orvosi titoktartási szabályok messzemenő figyelembe vétele mellett végzi.

4.2.5.2. Az Etikai Bizottsági tagok és az eljárásban közvetlenül érintettek az eljárás végéig, a folyamatban lévő ügy minden vonatkozásában titoktartásra kötelezettek.

4.2.5.3. Az Etikai Bizottság az etikai eljárásban érintett minden résztvevőt (panaszost, tanúkat és szakértőket) az eljárás végéig, az ügy bizalmas kezelésére kötelez írásbeli vagy jegyzőkönyvi nyilatkozatuk alapján, és egyben tájékoztatja őket, hogy valótlan nyilatkozat, szakvélemény adása polgári és büntetőjogi következményeket vonhat maga után. Amennyiben az eljárással érintett a fenti titoktartási kötelezettséget nem vállalja, úgy saját nyilatkozatain és az általa rendelkezésre bocsátott bizonyítékokon kívül az eljárás más adatait nem ismerheti meg. Az etikai eljárásban érintett minden résztvevő (panaszos, tanú és szakértő) írásbeli vagy jegyzőkönyvi nyilatkozattal hozzájárul ahhoz, hogy az általa rendelkezésre bocsátott - a panaszolt ügygel kapcsolatos adatok és bizonyítékok – az eljárás során az eljárás résztvevői számára megismerhetővé váljanak és azokat az eljárás résztvevői az eljárás céljára felhasználhassák, továbbá hogy az Egyesület megszűnéséig azokat az Egyesület archiválja. Amennyiben az eljárással érintett a fenti tartalmú nyilatkozatot nem teszi meg, úgy az általa rendelkezésre bocsátott bizonyíték az eljárás során nem használható fel.

4.2.5.4. Az Etikai Bizottságnak be kell szereznie az érintett páciens írásbeli nyilatkozatát, amelyben a bepanaszolt tagot felmenti a terápiára vonatkozó titoktartási kötelezettsége alól és hozzájárul ahhoz, hogy az általa és az eljárás más résztvevői által rendelkezésre bocsátott - a panaszolt ügygel kapcsolatos adatok és bizonyítékok - az eljárás során az eljárás résztvevői számára megismerhetővé váljanak és azokat az eljárás résztvevői az eljárás céljára felhasználhassák, továbbá hogy az Egyesület megszűnéséig azokat az Egyesület archiválja. Amennyiben a panasztevő az Etikai Bizottság írásbeli felhívásától számított 15 napon belül nem bocsátja rendelkezésre a jelen pontban írt nyilatkozatot, úgy az etikai vizsgálat nem folytatható le és a panaszt el kell utasítani.

4.2.6. Az etikai eljárás dokumentációja

4.2.6.1. Az etikai eljárás minden eljárási cselekményéről jegyzőkönyvet kell vezetni, vagy - ha az eljárási cselekmény nem az eljárás több résztvevőjének együttes személyes jelenlétében történik - feljegyzést kell készíteni. A meghallgatásokról hangfelvételt kell készíteni, melyet a dokumentációhoz kell csatolni. Az Etikai Bizottság az eljárás folyamatát, állásfoglalásait és határozatait írásban dokumentálja. Az elektronikus levelezés teljes anyagát is ki kell nyomtatni, és időrendbe szedve egybe kell gyűjteni. A dokumentumokat az adatvédelemre vonatkozó jogszabályoknak megfelelően kell tárolnia, és meg kell akadályoznia, hogy illetéktelenek kezébe kerülhessenek. Az etikai bizottság gondoskodik arról, hogy az eljárás dokumentációja csak arra jogosult személy számára legyen hozzáférhető: 1)

4.2.6.2. Az Etikai Bizottság leköszönő tagjait, az etikai ügyek bizalmas részleteit illetően, bizottsági tagságuk megszűnése után is titoktartási kötelezettség terheli.

4.2.6.3. Az EB tagjai lezárt etikai ügyek dokumentumaiba nem tekinthetnek bele, hacsak alapos indok nem teszi szükségessé.

4.2.6.4. Az Etikai Bizottság üléseiről készült jegyzőkönyveket, a panaszt tartalmazó levelet és jegyzőkönyvet, valamint minden egyéb, az etikai ügygel összefüggő dokumentumot a vizsgálat lezárultáig az Etikai Bizottság őrzi. A vizsgálat lezárulta, illetve a határozat meghozatala után az összegyűlt dokumentumokat az Egyesület székhelyén (telephelyén) kell tárolni az adatvédelmi szabályoknak megfelelő módon. Az etikai vizsgálatok dokumentumai az Egyesület megszűnése esetén megsemmisítendőek.

4.2.7. Az etikai vizsgálat lefolytatása

4.2.7.1. Az Etikai Bizottság a meghallgatás időpontjáról legalább 14 nappal korábban feladott, tértivevényes ajánlott levélben és - lehetőség szerint - elektronikus levélben (email) értesíti az érintetteket. A meghallgatás időpontját

az érintettekkel egyeztetni kell és - lehetőség szerint - olyan időpontot kell kijelölni, amelyet minden érintett előzetesen elfogadott.

4.2.7.2. A meghallgatás időpontjában az Etikai Bizottságnak rendelkeznie kell az érintett páciens III./5.2.2.4. pont szerinti írásbeli nyilatkozatával.

4.2.7.3. Az Etikai Bizottság a meghallgatásról hangfelvételt készít, amelynek másolatából a meghallgatás minden résztvevője saját példányt kap. Az Etikai Bizottság a meghallgatás elején tájékoztatja a jelenlévőket arról, hogy a meghallgatásról hangfelvételt készít. Amennyiben a hangfelvétel készítéséhez bármely jelenlévő nem járul hozzá, úgy a meghallgatásról csak olyan hangfelvétel készülhet, amelyen a hozzájárulását megtagadó fél hangja nem kerül rögzítésre és nyilatkozatait az Etikai Bizottság egy tagja diktálja a felvételre.

4.2.7.4. A bepanaszolt személy az Etikai Bizottsággal köteles együttműködni, a kért dokumentációt átadni, a meghallgatáson megjelenni és azon tevékenyen részt venni. A bepanaszolt köteles az etikai eljárásban személyesen nyilatkozni. Amennyiben a bepanaszolt a vizsgálat során nem együttműködő, abban nem vesz részt, a vizsgálat menetét felrőhatóan hátráltatja, akadályozza, vagy a vizsgálat kimenetelét jogszerűtlen módon befolyásolni igyekszik, ilyen magatartása – bizonyítottsága esetén - önmagában megalapozza a tagság soraiból történő végleges kizárás joghátrány alkalmazását.

4.2.7.5. A meghallgatáson az etikai sérelmet elszenvedett személy köteles személyesen saját maga nyilatkozni.

4.2.7.6. **Az etikai eljárás időtartama:** Az Etikai Bizottságnak az etikai panaszt a lehető leggyorsabban ki kell vizsgálnia, és a panasz beérkezésétől számított legfeljebb 3 hónapon belül elsőfokú határozatot kell hoznia. Indokolt esetben, például valamelyik érintett távolléte, betegsége esetén, vagy ha a szakértői munka elhúzódik, az eljárás időtartama újabb két hónappal meghosszabbítható. Ennek tényét és indokait az eljárás dokumentációjában, feljegyzés formájában rögzíteni, továbbá arról az eljárásban érintetteket értesíteni kell. Fellebbezés esetén a másodfokú döntést a fellebbezés előterjesztésétől számított 3 hónapon belül kell meghozni.

4.2.7.7. Az etikai eljárás lezárulásáig az eljárás alá vont személy egyesületi státusa nem változhat (nem kérheti kandidátussá, taggá vagy kiképzővé válását). Ha az eljárás alá vont személy az Egyesület valamely bizottságának tisztségviselője vagy tagja, az eljárás lezárultáig tisztségében felfüggesztésre kerül. Ilyen esetben a felfüggesztett tisztségviselő helyére az eljárás befejezéséig helyettes tagot kell a tisztségre vonatkozó szabályok szerint állítani.

4.2.7.8. Az etikai panasz visszavonása

Amennyiben a panasztevő eláll a panasztól, a már elindított eljárás csak az EB egyetértése esetén állítható le,

4.2.8. Az Etikai Bizottság határozatai

4.2.8.1. Felmentés

Ha az etikai vizsgálat feltárja, hogy a bepanaszolt személy nem követte el a panaszos által terhére rótt etikai vétséget, a bepanaszoltat az Etikai Bizottság felmenti.

4.2.8.2. A panasz elutasítása

a.) Ha az etikai vizsgálat nem tudja igazolni a bepanaszolt terhére rótt etikai vétséget (például, a megfelelő bizonyítékok hiányában), az Etikai Bizottság a panaszt elutasítja.

b.) Amennyiben az előterjesztett panasz kivizsgálására alkalmatlan az előadott tényállás hiányossága vagy elégtelen bizonyítékok miatt és a panasztevő a hiányokat a vonatkozó felhívás kézhezvételétől számított 15 napon belül nem pótolja, vagy a panaszt ismételen hiányosan terjeszti elő, eljárási határidőt egyébként elmulaszt, vagy más eljárási szabály megsértésével terjeszti elő a panaszt, úgy az Etikai Bizottság a panaszt úgyszintén elutasítja.

4.2.8.3. Az etikai vétség szankcionálása

Ha az etikai vizsgálat során igazolódik a bepanaszolt által elkövetett etikai vétség, az Etikai Bizottság a bepanaszoltat elmarasztalja. Az Etikai Bizottság által alkalmazható szankciók az alábbiak:

4.2.8.3.1. Írásbeli figyelmeztetés

Az Etikai Bizottság írásbeli határozattal megállapítja a bepanaszolt terhére az etikai vétséget és – súlyosabb szankció terhével – figyelmezteti a bepanaszoltat, hogy a jövőben tartózkodjon etikai vétséget megalapozó magatartástól.

4.2.8.3.2. A tagsági jogviszony felfüggesztése

A felfüggesztés határozott időtartamra szól, amely nem haladhatja meg a három évet. A felfüggesztés időtartama alatt a tagsági jogok és kötelezettségek szünetelnek. A felfüggesztés megszüntetése, a három éves időhatáron belül,

feltételhez is köthető, amely esetben a feltétel teljesülését egyfokú eljárásban az Etikai Bizottság határozattal bírálja el. Amennyiben a fenti feltétel tanulmányi jellegű volt, akkor az Etikai Bizottság az elbírálásban a Tanulmányi Bizottság közreműködését kéri.

4.2.8.3.3. Végleges kizárás

A tagot az Egyesületből ki lehet zárni, ha a tag tevékenységével vagy magatartásával a Közgyűlés határozatával elfogadott Etikai Kódexben lefektetett alapelveket súlyosan vagy ismételten megsérti. E szankció alkalmazása esetén a bepanaszolt nem lehet többé az Egyesület tagja.

4.2.9. Tájékoztatás

A hátrányos jogkövetkezményt előíró határozatot indokolni és az érintettel írásban közölni kell. Az indoklásnak tartalmaznia kell a hátrányos jogkövetkezmény alapjául szolgáló tényeket és bizonyítékokat, továbbá a jogorvoslati lehetőségről való tájékoztatást.

Az Etikai Bizottság határozatairól köteles szóban és írásban tájékoztatni az Elnökséget és az Elnökség útján a tagságot. Az Etikai Bizottság az általa „**írásbeli figyelmeztetés**” szankcióval zárt etikai ügyek esetén, saját hatáskörben mérlegelheti az adott ügy jelentőségét, és eldöntheti szükséges-e tájékoztatni az ügyről a tagságot.

A „tagsági viszony felfüggesztése”, vagy „végleges kizárás” szankcióval végződő etikai ügyekről - a szankció végrehajthatóvá válásakor - az Etikai Bizottság minden esetben tájékoztatja a tagságot az Elnökség útján, és döntését közzéteszi a IV.1./11. pontban írtak szerint. Az etikai ügyben hozott határozatnak csak a rendelkező részét lehet a tagság tájékoztatása és a közzététel céljára felhasználni, amelyben az esetleges hivatásbeli titkot és a bepanaszolt személy, valamint az Egyesület és bizottságainak, tisztségviselőinek nevének kivételével a személyes adatokat felismerhetlenné kell tenni.

4.2.10. Fellebbezés

Az Etikai Bizottság döntése (határozata) ellen mind a panasztevő, mind a bepanaszolt az írásba foglalt döntés kézhezvételétől számított 30 napon belül fellebbezéssel élhet. A fellebbezést az Egyesület Elnökségéhez, írásban kell benyújtani. A fellebbezés a határozat végrehajtására halasztó hatállyal bír.

A fellebbezési határidő eredménytelen letelével a határozat jogerőssé válik, és a taggal szembeni hátrányos jogkövetkezmény–ha az Alapszabály másként nem rendelkezik–foganatosítható.

A fellebbezés elbírálására – annak időtartamára – az Egyesület közgyűlése háromtagú, eseti bizottságot (IV.4./3.), un. „Fellebbviteli Bizottságot” hoz létre, amely az elsőfokú eljárás szabályainak megfelelő alkalmazásával jár el.

A tag az etikai döntéssel szemben a Polgári Törvénykönyv 3:35-37. §-aiban írtak szerint kérheti a bíróságtól annak felülvizsgálatát a döntés kézhezvételétől számított 30 napon belül. Amennyiben a bepanaszolt tag a döntés kézhezvételétől számított 45 napon belül igazolja, hogy peres úton kérte az Egyesület határozatának bírósági felülvizsgálatát, úgy a bírósági felülvizsgálat jogerős befejezéséig az Egyesület a felülvizsgálattal érintett határozatot nem hajtja végre.

4.2.12. Határozatképesség, határozathozatal

Az Etikai Bizottság, az eseti Fellebbviteli Bizottság akkor határozatképes, ha tagjainak több mint a fele jelen van. Határozataikat egyszerű szótöbbséggel, zárt ülésen hozzák. Az etikai eljárás során hozott határozatukat közlik a panaszossal és a bepanaszolttal.

Kelt: Budapest, 2016.06.02.

Elnök